

Poznání chrání

Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha se stala součástí mezinárodní sítě Zdravých nemocnic (HPH – Health Promoting Hospitals), kterou deklaruje Světová zdravotnická organizace (WHO – World Health Organization).

ÚVN

Cílem výše uvedeného projektu je progresivnější pojetí zdravotnických zařízení směřující ke zlepšení kvality zdravotní péče, vzájemných vztahů mezi nemocnicemi a veřejností a ke zvýšení spokojenosti jak pacientů a jejich příbuzných, tak i odborného lékařského a zdravotnického personálu. Nemocnice podporující zdraví jsou organizace, které usilují o maximální přínos pro zdraví svých klientů i zaměstnanců prostřednictvím rozvoje struktur, kultury, rozhodování a postupů. „Považujeme za významné působit nejen na naše pacienty, ale obecně také na širokou veřejnost v oblasti prevence onemocnění,“ říká tisková mluvčí ÚVN Praha Jitka Zinke a poukazuje na první konkrétní počín: „Rozhodli jsme se uspořádat Den zdravé nemocnice a jako téma premiérového ročníku jsme zvolili prevenci onkologických onemocnění. Domníváme se, že jde o problematiku, jež se týká značné části obyvatel České republiky. Také v následujících

letech chceme v této aktivitě pokračovat. Den zdravé nemocnice chceme věnovat vždy jinému aktuálnímu námětu. Věříme, že v naší nemocnici vzniká dobrá tradice.“

Do atria pavilonu A pražské ÚVN tak bylo rozmístěno sedm odborných stánků zaměřených zejména na informování o prevenci a léčbě rakoviny tlustého střeva, plic, prsu i dalších onkologických onemocnění. U nich prováděl jak poradenství, tak vyšetření odborný lékařský a zdravotnický personál. Trpělivě zodpovídal veškeré dotazy, zejména lidí, kteří pociťují jisté obavy a ostýchají se navštívit lékaře. „Každý aktivní návštěvník pro nás znamená, že mu není jeho zdraví lhostejné. Naší snahou je podpořit v lidech zodpovědnost za své zdraví. Vhodnou formou poukazujeme na význam prevence a preventivní péče,“ vysvětluje náměstek ředitele pro lékařskou a preventivní péči Ivan Jeřábek.

Osvěta v maketě tlustého střeva

Zájem o tuto preventivní akci mohl její organizátory potěšit. Pozornost vzbuzovala zejména maketa tlustého střeva v nadživotní velikosti, kterou představilo občanské sdružení Onkomaják, doplněná zvrubnými informacemi o prevenci a léčbě rakoviny tlustého střeva a konečniku. Dlužno dodat, že osvětový projekt prevence rakoviny tlustého střeva a konečniku nazvaný Střevo tour odstartoval svoji pouť po českých městech v únoru roku 2010. Od té doby prošlo maketou střeva několik desítek tisíc lidí, kteří se dozvěděli více o prevenci tohoto zákeřného onemocnění a způsobech jeho léčby. „Osvěty není nikdy dost. Sebemenší upozornění na tuto závažnou problematiku považují za prospěšné. A obzvláště v České

republice, která figuruje na předních místech v celosvětových statistikách týkajících se výskytu, jakož i úmrtnosti na nádor tlustého střeva a konečniku,“ říká vedoucí lékař oddělení gastrointestinální endoskopie ÚVN Praha MUDr. Štěpán Suchánek a doplňuje svoje slova následujícími čísly: „Základem je informovanost veřejnosti o preventivním screeningovém programu, který se začal v tuzemsku realizovat v roce 2000. Je známo, že tehdy ročně umíralo na onkologická onemocnění zhruba čtyři a půl tisíce lidí a u dalších osmi tisíc bylo zjištěno. Avšak po dvanácti letech, co tento program funguje, jsou výše uvedená čísla téměř stejná. Jinými slovy, stále velmi vysoká a velmi alarmující. Posun k progresu je malý. Víme, že se od roku 2000 screeningového programu zúčastnilo přes dvacet pět procent lidí, kterých se to týká. To je však nedostatečné.

Zahraniční zkušenosti potvrzují, že aby tyto programy měly žádoucí efekt, musí jimi projít padesát až šedesát procent respondentů neboli osob s běžným rizikem. Tím chci zdůraznit, že v České republice nepodstoupilo preventivní odborná vyšetření – ať už test na okultní krvácení do stolice, nebo kolonoskopii, což je metoda vyšetření tlustého, případně tenkého střeva endoskopem – neuvěřitelných pětasedmdesát procent našich spoluobčanů, kterých se tato prevence bezprostředně týká. Tudíž my nemáme vůbec šanci přednádorové léze, takzvané polypy, zachytit a preventivně řešit.“

Z následných slov doktora Suchánka vyplývá, že screeningový program není zaměřen na pacienty s onkologickým onemocněním, ale na běžné občany. Dává jim šanci, kterou nelze nevyužít. Stačí málo – navštívit svého praktického lékaře a tím předejít možným následkům zákeřné nemoci.

V souvislosti s maketou tlustého střeva a preventivním vyšetřením byli přítomni seznámeni s novou metodou vyšetření tlustého střeva a konečniku pomocí speciální videokapsle. Centrum pro screeningovou kolonoskopii ÚVN provádí vyšetření v rámci Národního programu screeningu kolo- rektálního karcinomu. Výsledky vyšetření jsou součástí screeningové databáze. Jejich počet každoročně narůstá, v roce 2011 jich bylo provedeno v ÚVN tři sta pět.

Příhodná doporučení odborníků

V obklíčení zájemců se nacházelo také dermatologické stanoviště. „Prevence je naprosto klíčová záležitost. Čím dříve se projev na těle člověka odstraní, tím je větší šance na jeho definitivní vyléčení. Situace je bohužel taková, že pacientů nám každoročně přibývá. Za poslední roky evidujeme nárůst hlavně melanomových onemocnění,“ říká primář dermatovenerologického oddělení pražské ÚVN MUDr. Jaroslav Hoffmann a dává přítomným užitečnou radu: „Při zjištění, že se vám jakýmkoliv

způsobem mění takzvané mateřské znamínko, a to ať už ve smyslu zvětšení, nebo barevných změn, nikterak neváhejte a vyhledejte kožního lékaře.“

Na Dni zdravé nemocnice se prezentovala také Liga proti rakovině s instruktáží o samovyšetření prsu a prevenci karcinomu prsu i onkologie ÚVN s prezentací onkologické péče v Ústřední vojenské nemocnici – Vojenské fakultní nemocnici Praha. Další odborný blok představovalo výživové poradenství (prevence nádorového onemocnění z pohledu stravy a životního stylu) a fyzioterapie (praktické cvičení na velkých rehabilitačních míčích).

Samozřejmě že nebyl opomenut ani karcinom plic. Centrum pro závislé na tabáku, které působí v ÚVN od ledna 2010 a je součástí kardiologického oddělení Interní kliniky ÚVN Praha, rovněž nabízelo nemalou zajímavost. Návštěvníkům radily vysoce kvalifikované zdravotní sestry, jak se návyku zbavit, nebo s ním vůbec nezačít. K dispozici byl takzvaný smokelyzér neboli měřicí přístroj, který dokáže určit množství škodlivin v dechu kuřáka i nekuřáka. Zdravotní personál také testoval zájemce, nakolik jsou závislí na nikotinu, a vysvětloval možnosti léčby závislosti. Jejich cílem bylo především ukázat na škodlivost kouření nejen pro samotného kuřáka, ale i pro jejich okolí. Hovořilo se také o procesu odvykání kouření, délce abstinence příznaků, významu podpory okolí a pomoci odborníků. „Základem všeho úspěchu je především pevná vůle a odhodlání přestat kouřit,“ vštěpovaly zdravotní sestry přítomným. Nakolik vážně si nejen jejich rady, ale také doporučení ostatních pracovníků zaměřených na prevenci onkologických onemocnění vezmou k srdci, záleží jenom a jenom na nich samotných. Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha je připravena podat jim pomocnou ruku. Stále platí a platit bude, že čím více prevence, tím lépe. Pro všechny!

Text a foto: Pavel Lang

